

Raport końcowy z ewaluacji wewnętrznej MDK w Chełmie

w roku szkolnym 2018/2019

Zespół badawczy:

Jacek Gumienny

Agata Sobczyk

Mirosław Majewski

Celem przeprowadzonej ewaluacji było:

1. Pozyskanie informacji na temat poczucia bezpieczeństwa w placówce wśród uczniów i nauczycieli oraz skali i typu zagrożeń występujących na terenie placówki.
2. Opracowanie planu działań mających na celu zwiększenie wśród uczniów i nauczycieli respektowania norm społecznych i zmniejszenia/wyeliminowania zachowań niezgodnych z normami społecznymi.

Spodziewanym efektem ewaluacji wewnętrznej było uzyskanie informacji, czy placówka podejmuje zadania zmierzające do kształtowania postaw i zwiększenia zakresu respektowania norm społecznych poprzez:

- zapewnienie bezpieczeństwa na terenie placówki
- stworzenie warunków dla harmonijnego i zrównoważonego rozwoju wychowanków
- wychowanie zgodne z przyjętymi normami i wartościami
- budowanie postaw prospołecznych, naukę tolerancji i rozwój kultury osobistej
- kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób
- uwrażliwienie na potrzeby innych
- aktywizowanie młodzieży w życie społeczne i kulturalne
- efektywne wykorzystanie czasu wolnego

Badania zostały przeprowadzone metodą sondażu diagnostycznego przy wykorzystaniu techniki ankiety i obserwacji. Zastosowano narzędzie badawcze w postaci kwestionariusza ankiety, (załącznik 1, załącznik 2, załącznik 3)

Badania przeprowadzono wśród wychowanków, rodziców i nauczycieli MDK w Chełmie. W badaniach uczestniczyło 60 wychowanków, 30 rodziców i 19 nauczycieli.

Badanie odbyło się w terminie 27.05-31.05.2019 r. i miało na celu znalezienie odpowiedzi na następujące pytania:

- Czy w MDK kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne?
- Czy działania placówki zapewniają wychowankom bezpieczeństwo psychiczne i fizyczne?
- Czy relacje w placówce oparte są na wzajemnym szacunku i zaufaniu?
- Czy wychowankowie, rodzice, nauczyciele mają wiedzę na temat norm społecznych?
- Czy zasady postępowania w placówce są uzgodnione i przestrzegane przez wychowanków, nauczycieli, inne osoby realizujące zadania placówki oraz rodziców?
- Czy w placówce występują zachowania niepożądane?
- Czy podejmowane przez placówkę działania wychowawcze i profilaktyczne sprzyjają kształtowaniu postaw?
- Czy rodzice, wychowankowie i nauczyciele współpracują w zakresie poprawy bezpieczeństwa i przestrzegania norm społecznych?

Wyniki badań (załącznik 4, załącznik 5, załącznik 6)

Wnioski:

Wnioski ogólne

Badania wykazały, że respondenci (wychowankowie, ich rodzice i nauczyciele) uważają, że w placówce obowiązują i są przestrzegane jasno określone, sprecyzowane normy i zasady społeczne. Wszyscy ankietowani wychowankowie zapewniają o ich znajomości, a także znajomości swoich praw i obowiązków jako uczestników zajęć MDK. Wszyscy ankietowani rodzice są przekonani, że ich dzieci znają zasady właściwego zachowania się w placówce.

Nauczyciele są przekonani, że uczniowie mają świadomość jakie normy i postawy społeczne są od nich oczekiwane i stosują się do nich. Odnośnie stosowania się do przyjętych w placówce norm i postaw społecznych podobnego zdania jest 90% ankietowanych uczniów (10% zaznaczyło odpowiedź „czasami”). Rodzice w większości (94%) są przekonani, że ich dziecko przestrzega tych zasad (3% ankietowanych oznaczyło odpowiedź „czasami” i 3% „nigdy”).

Rodzice zaznaczają jednomyślnie, że dziecko czuje się w placówce bezpiecznie. Potwierdzają to opinie uczniów w tym zakresie (100% wychowanków zaznaczyło w ankiecie, że w placówce czuje się bezpiecznie). Wszyscy ankietowani nauczyciele są zdania, że wychowankowie czują się w placówce bezpiecznie.

Analiza ankiety wychowanków

O prawach i obowiązkach obowiązujących w placówce uczestnicy zajęć zostali poinformowani głównie przez nauczycieli (3% respondentów wskazało na personel obsługi placówki). Dzieci i młodzież mają świadomość jakich zachowań się od nich oczekuje. To w równym stopniu między innymi: dbanie o dobro, tolerancja, brak agresji, dyscyplina, uprzejmość, przestrzeganie regulaminu placówki, kultura osobista i przestrzeganie bezpieczeństwa. Wśród oczekiwań w zakresie pozytywnych zachowań najczęściej respondentów wskazuje na **szacunek dla innych** (90%), najmniej (72% ankietowanych uczniów) wskazało na **punktualność**.

Występujące w placówce niewłaściwe zachowania to zdaniem uczestników zajęć **obrażanie i przezywanie** (7%) i **rozpowszechnianie plotek** (7%). W większości (87%) ankietowani zaznaczyli odpowiedź, że niewłaściwe zachowania (obrażanie, przezywanie, przemoc fizyczna, szantaż, zastraszanie, kradzieże, rozpowszechnianie plotek i cyberprzemoc) w MDK **nie występują**.

Jeżeli w/w zachowania mają miejsce w placówce, jako ich sprawców wychowankowie wskazują **kolegów i koleżanki** (8%) oraz **inne osoby przebywające w placówce** (3%).

Na pytanie „Czy w placówce podejmowane są starania, aby wyeliminować takie zachowania?” wszyscy respondenci odpowiedzieli: **Tak**

Ankietowani wychowankowie (70%) wskazują że nauczyciele zwracają uwagę na ich niewłaściwe zachowanie (18% ankietowanych nie udzieliło na to pytanie odpowiedzi). Znacznie więcej (82% ankietowanych) potwierdziło, że nauczyciele zwracają uwagę na ich pozytywne zachowanie. Większość uczniów (95%) ma poczucie, że nauczyciele i pracownicy MDK odnoszą się do nich z szacunkiem (odpowiedzi **Zdecydowanie tak** i **Raczej tak**). Poczucie, że rówieśnicy odnoszą się do nich z szacunkiem (odpowiedzi **Zdecydowanie tak** i **Raczej tak**), ma **99%** ankietowanych.

Uczestnicy zajęć w MDK zapewniają w ankietach, że odnoszą się z szacunkiem do nauczycieli i pracowników MDK ? (100% odpowiedzi **Zdecydowanie tak** i **Raczej tak**). Podobnie respondenci odpowiedzieli na pytanie *Czy odnosisz się z szacunkiem do rówieśników?*

Udział w zajęciach w MDK wpływa na rozwijanie u uczniów odpowiedzialności – wynika z ankiety. Ma znaczący wpływ na świadomość jak należy zachować się w różnych miejscach i okolicznościach np. wycieczka, koncert, uroczystość szkolna, wizyta w teatrze.

Analiza ankiety rodziców

Jako jedyne występujące w MDK negatywne zjawisko w zakresie przestrzegania norm i zasad społecznych rodzice wskazują obrażanie ich dzieci przez rówieśników. Tak sygnalizuje 7% respondentów. Wszyscy, którzy udzielili odpowiedzi na pytanie: *Czy w placówce podejmowane są*

starania, aby wyeliminować takie zachowania?, zaznaczyli odpowiedź **TAK**.

W niesatysfakcjonującym procencie rodzice znają dokumentację placówki dotyczącą praw i obowiązków ucznia oraz respektowania norm społecznych. Twierdzącą odpowiedź udzieliło zaledwie 40% ankietowanych. 23% zaznaczyło odpowiedź NIE. Pozostali ankietowani zapewniają, że zapoznali się z nią jedynie częściowo. Źródłem ich wiedzy w tym zakresie są w 50% informacje zawarte na stronie internetowej MDK. Ponad 40% respondentów z dokumentacją placówki zapoznało się za pośrednictwem nauczycieli, a 17% z treści ogłoszeń zamieszczonych na tablicy ogłoszeń.

Na pytanie: *Jakich zachowań oczekuje się od Państwa dziecka w placówce?*, najczęściej wskazań padło na: **Szacunek dla innych** (63%) i **Przestrzeganie regulaminu placówki** (57%). Jako najmniej oczekiwane od uczestników zajęć pozytywne zachowania rodzice wskazują na **Grzeczność** (16%). Pozostałe, takie jak między innymi: dbanie o dobro, tolerancja, dyscyplina i kultura osobista, to wskazania na poziomie poniżej 50%.

Rodzice mają poczucie, że nauczyciele i pracownicy MDK z szacunkiem odnoszą do ich dzieci (100% odpowiedzi **Zdecydowanie tak** i **Raczej tak**). Podobne wskazania w ankietach dotyczą poczucie rodziców, że uczniowie odnoszą się z szacunkiem do nauczycieli, pracowników placówki i rówieśników. Niewielkie negatywne wskazania (na poziomie 4%) pojawiają się przy pytaniu: *Czy mają Państwo poczucie, że rówieśnicy odnoszą się do Państwa dzieci z szacunkiem?*

Zdaniem ankietowanych, nauczyciele zwracają uwagę zarówno na niewłaściwe jak i pozytywne zachowanie dzieci. Udział w zajęciach MDK wpływa na rozwój ich odpowiedzialności. Jako prowadzone w placówce działania mające wpływ na kształtowanie norm społecznych uczestników zajęć rodzice wskazują zwłaszcza na udział w konkursach, festiwalach i wydarzeniach kulturalnych.

W większości (87%) rodzice zapewniają w ankietach, że współpracują z placówką w celu kształtowania pożądanych postaw i zachowań ich dzieci.

Analiza ankiety nauczycieli

Pomimo wynikającego z ankiet przekonania, że uczniowie przestrzegają norm społecznych obowiązujących w placówce, zdaniem nauczycieli nie są respektowane zwłaszcza: brak agresji (31%), kultura osobista i punktualność (po 21%). Na poziomie wskazań od 10-16% nauczyciele wskazują także między innymi: tolerancję, dyscyplinę, uprzejmość, przestrzeganie regulaminu placówki.

O istniejącym (choć w niedużej skali) problemie nieprzestrzegania norm społecznych wśród wychowanków MDK świadczy 11 procentowy wskaźnik potwierdzający w pytaniu: *Czy zdarzyło się, iż wychowanek zgłaszał Pani/Panu problem nieprzestrzegania norm społecznych*

obowiązujących w placówce. Również po 11% odpowiedzi wskazuje na zgłaszany nauczycielowi lub zauważony fakt zaistnienia takich zdarzeń jak obrażanie, przezywanie i rozpowszechnianie plotek. Sprawcami w/w zachowań byli wyłącznie uczestnicy zajęć. 74% ankietowanych nie było świadkami jakichkolwiek negatywnych zdarzeń.

Nauczyciele zapewniają w ankietach, że reagują na niewłaściwe zachowania uczestników zajęć. Rozmowa wychowawcza, upomnienie i rozmowa z rodzicem to najczęściej stosowane reakcje na nierespektowanie norm społecznych przez uczniów. W celu wzmacniania i promowania postaw pożądanych nauczyciele najczęściej stosują takie formy jak: pochwała (74%), wyróżnienia na imprezach (47%) i nagrody na zakończenie roku (37%).

Zdaniem nauczycieli największy wpływ na kształtowanie norm i postaw społecznych wśród uczestników zajęć mają: udział w konkursach i festiwalach oraz udział w wydarzeniach kulturalnych (oba wskazania na poziomie 74%). W dalszej kolejności znalazły się: realizacja programu wychowawczego (63%), udział w projektach między pracownikami (47%) i respektowanie regulaminu (42%).

Zdaniem nauczycieli rodzice współpracują z placówką w celu kształtowania pożądanych postaw i zachowań swoich dzieci, choć ich zaangażowanie mogłoby być większe. Świadczą o tym wskaźniki w ankiecie: 47% - **TAK**, 53% - **CZASAMI**, bez wskazań na odpowiedź **NIE**.

Rekomendacje:

- Utrzymać wysoki poziom zapewnienia bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego uczestników zajęć.
- W niezmiennym lub większym zakresie wpływać na kształtowanie postaw respektowania norm społecznych, budowania w placówce relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaufaniu.
- W większym stopniu przeciwdziałać występowaniu zachowań niepożądanych.
- Nadal inicjować działania wychowawcze i profilaktyczne sprzyjające kształtowaniu pozytywnych postaw społecznych.
- Przywiązywać dużą wagę do wzajemnych uzgodnień w sprawie przestrzegania zasad przez wychowanków i nauczycieli – kontrakt wychowawczy.
- Rozszerzać współpracę z rodzicami w zakresie poprawy bezpieczeństwa i przestrzegania norm społecznych.